

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI DO SPRAW PETYCJI

(NR 63)

z dnia 24 kwietnia 2025 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji do Spraw Petycji (nr 63)

24 kwietnia 2025 r.

Komisja do Spraw Petycji, obradująca pod przewodnictwem poseł **Urszuli Augustyn (KO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

- petycję w sprawie zmiany art. 50e ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1631 ze zm.) (BKSP-155-X-349/24),
- petycję w sprawie zmiany art. 88z ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2024 r. poz. 475 ze zm.) (BKSP-155-X-351/24),
- petycję w sprawie zmian w realizacji praw do korzystania z tzw. ulgi uczniowskiej w podatku dochodowym od osób fizycznych (BKSP-155-X-352/24),
- petycję w sprawie zwolnienia z zajęcia i egzekucji dodatku dopełniającego do renty socjalnej (BKSP-155-X-355/24),
- petycję w sprawie zmiany ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz.U. z 2024 r. poz. 654 ze zm.) w zakresie uchylenia przepisów dotyczących prawa pierwokupu przez gminę nieruchomości (BKSP-155-X-360/24),
- petycję w sprawie zmiany ustawy z 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (Dz.U. z 2024 r. poz. 1383 ze zm.) w zakresie umożliwienia przedsiębiorstwu górniczemu dokonania darowizny mienia na rzecz powiatu, na terenie którego takie mienie się znajduje (BKSP-155-X-361/24),
- petycję w sprawie zmiany ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U. z 2023 r. poz. 102) (BKSP-155-X-363/24),
- petycję w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie dopuszczenia skrócenia kadencji parlamentarzysty w drodze referendum (BKSP-155-X-382/25),
- uzupełnioną odpowiedź ministra finansów na dezyderat nr 15 w sprawie sposobu składania oświadczeń majątkowych przez osoby zobowiązane,
- odpowiedź ministra infrastruktury na dezyderat nr 42 skierowany do prezesa Rady Ministrów w sprawie zmiany przepisów dotyczących wydawania kart rowerowych,
- odpowiedź ministra sprawiedliwości na dezyderat nr 50 w sprawie zmiany art. 379 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.

W posiedzeniu udział wzięli: **Beata Karbownik** zastępca dyrektora Departamentu Podatków Dochodowych i **Mariusz Grabarczyk** zastępca dyrektora Biura Inspekcji Wewnętrznej Ministerstwa Finansów, **Anna Kowalczyk** zastępca dyrektora Departamentu Transportu Drogowego Ministerstwa Infrastruktury wraz

ze współpracownikami, **Anna Marczak** zastępca dyrektora Departamentu Prawa Cywilnego i Gospodarczego i **Danuta Głowacka-Mazur** zastępca dyrektora Biura Ministra Ministerstwa Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, **Mikołaj Tarasiuk** zastępca dyrektora Departamentu Rynku Pracy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Maciej Mroczek** zastępca dyrektora Departamentu Planowania i Koordynacji Odbudowy Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, **Magdalena Kramska** naczelnik wydziału w Departamencie Lecznictwa Ministerstwa Zdrowia, **Tomasz Stec** naczelnik wydziału w Departamencie Górnictwa i Hutnictwa Ministerstwa Przemysłu, **Zbigniew Wasiak** naczelnik wydziału w Departamencie Ubezpieczeń Społecznych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, **Piotr Dunikowski** naczelnik Wydziału Legislacyjnego w Biurze Prawnym Instytutu Pamięi Narodowej, **Ewa Bednarczyk** koordynator ds. standardów obsługi świadczeń długoterminowych w Departamencie Świadczeń Emerytalno-Rentowych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, **Adrian Pokrywczyński** ekspert Związku Powiatów Polskich oraz **Adam Ostrowski** asystent prezesa ds. legislacyjnych Związku Miast Polskich.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kamil Micał** oraz **Małgorzata Nowak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komunikacji Społecznej.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dzień dobry państwu.

Otwieram 63. posiedzenie Komisji do Spraw Petycji.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Porządek dzisiejszego posiedzenia został państwu przekazany. Wkradła się jedna okoliczność, która nam wszystkim trochę przeszkodzi, mianowicie o godzinie 13.00 rozpoczynają się głosowania. Mam nadzieję, że będziemy procedowali tak sprawnie, że zdążymy do tej 13.00. Tak wszyscy byśmy chcieli, bo jak nie, to robimy przynajmniej pół godziny przerwy. Zatem żeby nie tracić na pędkości, to rozpoczynamy.

Pierwszy punkt dzisiejszego porządku dziennego to jest rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 50e ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Pan poseł Marcin Józefaciuk. Bardzo proszę o dyscyplinę.

Poseł Marcin Józefaciuk (KO):

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, chodzi o dodanie do art. 50e zwolnienia od pracy z tytułu oddawania krwi w ramach honorowego krwiodawstwa.

Zgodnie z art. 50e ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS: „Prawo do górniczej emerytury, bez względu na wiek i zajmowane stanowisko, przysługuje pracownikom, którzy pracę górniczą wykonywali pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres wynoszący co najmniej 25 lat”. Ust. 2: „Do okresów pracy górniczej, o których mowa (...), zalicza się inne okresy” – i jest to wyszczególnione. Tutaj jest propozycja, żeby dodać również dni w ramach honorowego krwiodawstwa.

Należy wskazać, że dni wolne udzielone pracownikowi będącemu krwiodawcą nie mogą być zaliczone do okresów pracy górniczej, gdyż w artykule są tylko dwa rodzaje nieobecności podlegające temu zaliczeniu. Mając na względzie treść żądania petycji, należy wskazać, że górnicy będący krwiodawcami są zwolnieni przez pracodawcę od pracy, a za czas trwania zwolnienia otrzymują wynagrodzenie. Jednakże nie mogą dni zwolnienia z tego tytułu zaliczyć do nabycia emerytury górniczej. Trzeba podkreślić, że emerytura górnicza bez względu na wiek jest szczególnym przywilejem, co uzasadnia restrykcyjny warunek nabycia prawa w postaci posiadania okresu 25 lat. Górnicy będący zasłużonymi dawcami rzeczywiście znajdują się w takiej samej sytuacji prawnej jak inni pracownicy, to znaczy są zwolnieni od pracy oraz zwolnieni od wykonywania czynności służbowych.

Kwestia zaliczenia dni wolnych do okresów pracy górniczej, które warunkują nabycie na szczególnych zasadach emerytury górniczej, mieści się w swobodzie ustawodawczej, jednakże ze względu na to, że jest restrykcyjny warunek nabycia tych 25 lat i jest on rzeczywiście czymś specjalnym, rekomenduje się nieuwzględnienie żądań będących treścią petycji.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję. Bardzo proszę.

Naczelnik wydziału w Departamencie Ubezpieczeń Społecznych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Zbigniew Wasiak:

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, Zbigniew Wasiak, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Szanując rzeczywiście założenia i czas, który pani przewodnicząca tu wskazała, jesteśmy w pełni zgodni z tą opinią, która została przedstawiona przez Biuro Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji. Zjawisko jest nam znane i analizowane. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.

Kto z państwa dalej? Widzę przedstawicieli ZUS, bardzo proszę.

Koordynator ds. standardów obsługi świadczeń długoterminowych w Departamencie Świadczeń Emerytalno-Rentowych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Ewa Bednarczyk:

Ewa Bednarczyk, ZUS.

Ja mogę tylko oczywiście podtrzymać to, co powiedział wcześniej pan naczelnik Zbigniew Wasiak. Dni wolne z tytułu krwiodawstwa nie są zaliczane do pracy górniczej, ale oczywiście są okresem składkowym i mają wpływ na wysokość emerytury górniczej. Natomiast nie można ich wziąć pod uwagę jako dniówka zjazdowa przy ustalaniu tego 25-letniego okresu stale i w pełnym wymiarze, dlatego że faktycznie praca nie jest wtedy wykonywana. My uwzględniamy ten okres jako okres składkowy, tak jak dla każdego innego rodzaju emerytury, i ma on wpływ na wysokość świadczenia. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

I tu mamy zgodność. Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa jeszcze? Bardzo proszę.

Naczelnik wydziału w Departamencie Lecznictwa Ministerstwa Zdrowia Magdalena Kramska:

Szanowna pani przewodnicząca, Magdalena Kramska, Ministerstwo Zdrowia.

My byśmy chcieli przypomnieć, zgadzając się oczywiście z państwa stanowiskiem i opiniami, że krwiodawstwo przede wszystkim i zawsze powinno być honorowe i dobrowolne. I to powinna być główna motywacja do tego, aby krew oddawać. Prawo europejskie międzynarodowe, jak również prawo krajowe wprost mówią o tym, że żadnej korzyści finansowej czy innej korzyści osobistej krwiodawca z tego tytułu nie powinien mieć. Jeżeli pewne uprawnienia w systemie się pojawiają, na co też należy zwrócić uwagę, one powinny być wtedy uspołnione i równe dla wszystkich grup zawodowych.

W związku z tym pełna zgoda co do państwa rekomendacji. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.

To jeszcze raz rekomendacja, pan poseł sprawozdawca.

Poseł Marcin Józefaciuk (KO):

Nieuwzględnienie treści.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Nie uwzględniamy żądania zawartego w treści tej petycji. Czy jest sprzeciw? Nie widzę, nie słyszę. Dziękuję.

Przechodzimy do punktu drugiego – rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 88z ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2024 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Pani poseł Izabela Bodnar. Również proszę o dyscyplinę.

Poseł Izabela Bodnar (Polska2050-TD):

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, petycja została złożona przez Ogólnopolski Związek Zawodowy Samozatrudnionych „wBREw”. Petycja dotyczy zmiany art. 88z ust. 2 pkt 3 ustawy o promocji zatrudnienia. Obecnie przepis ten pozwala na zatrudnienie cudzoziemca na podstawie oświadczenia na maksymalnie 24 miesiące. W petycji zaproponowano wydłużenie tego okresu do 36 miesięcy w ciągu 48 miesięcy.

W uzasadnieniu wskazano, że zmiana byłaby zgodna z praktykami innych wielu krajów unijnych, poprawiłaby konkurencyjność Polski na rynku pracy i przyniosłaby korzyści gospodarcze, społeczne oraz administracyjne. Zaproponowano także zasięgnięcie opinii Rady

Dialogu Społecznego. Podstawą legalnego zatrudnienia cudzoziemców spoza Unii w Polsce jest zezwolenie na pracę, choć możliwe jest także zatrudnienie na podstawie prostszego oświadczenia. Jak wskazano w petycji, ta forma zatrudnienia wiąże się z istotnymi skutkami społecznymi i ekonomicznymi, dlatego ewentualne zmiany wymagają pogłębionej analizy.

Obecnie trwają prace nad ustawą z 21 lutego tegoż roku dotyczącą zatrudnienia cudzoziemców, która przewiduje nowe zasady zatrudnienia, właśnie na podstawie oświadczeń. Projekt zakłada m.in., że okres pracy na podstawie oświadczenia nie może przekraczać 24 miesięcy, czyli tak jak jest obecnie, a praca musi rozpocząć się w ciągu 6 miesięcy od złożenia oświadczenia.

Zatem nowa ustawa o warunkach zatrudniania cudzoziemców w Polsce nie zmienia zasad dotyczących pracy na podstawie oświadczenia. Nadal będzie ona możliwa tylko na 24 miesiące, czyli jakby wbrew temu, co sugeruje autor petycji, ministerstwo nie przewiduje, żeby została ona wydłużona do 36 miesięcy. Wydłużenie tego okresu z poprzednich 6 miesięcy w ciągu 12 miesięcy do obecnych 24 miesięcy spowodowało, że powiatowe urzędy pracy przejęły część zadań wojewodów.

W opinii Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji Kancelarii Sejmu możemy znaleźć informację o tym, że zmiana przepisów spowodowała także, że oświadczenia są obecnie popularniejszą formą legalizacji pracy niż zezwolenia. W 2021 r. zarejestrowano prawie 2 mln oświadczeń, a tylko 0,5 mln zezwoleń. Dodatkowo wielu obywateli Ukrainy pracuje na podstawie specjalnych powiadomień wprowadzonych w związku z wojną, a ich zniesienie może jeszcze zwiększyć liczbę oświadczeń.

W związku z tym można przyjąć, że wobec stosunkowo niedawnego, czyli wprowadzonego ustawą z 2021 r. wydłużenia maksymalnego okresu legalnego wykonywania przez cudzoziemców pracy na terytorium Polski na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, celowo podjęto decyzję o nieprzedłużaniu dodatkowo tego okresu przy uchwalaniu nowej ustawy. Wobec tego, że prace legislacyjne nad ustawą z 21 lutego o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Polski wciąż trwają, według BEOS nie jest zasadnym, abyśmy jako Komisja podejmowali działania postulowane przez petytora. Biuro sugeruje, aby odrzucić petycję.

Ja natomiast zastanawiam się, skoro te prace trwają, jak petytor podaje – trudno mi powiedzieć czy tak rzeczywiście jest – a większość krajów unijnych ma wydłużony okres na oświadczenie, to czy jednak nie zasugerować ministerstwu, że jest taka wola i taka petycja o przedłużenie; czy jednak nie wysłać tej petycji do wiadomości ministerstwa, które aktualnie pracuje nad tą ustawą, po to żeby po prostu mieli dodatkowe argumenty, że może warto jednak się pochylić nad tym zapisem.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, bardzo proszę.

Główny specjalista w Departamencie Rynku Pracy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Marcin Parnowski:

Dziękuję. Marcin Parnowski, Departament Rynku Pracy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Odnosząc się do wypowiedzi pani poseł, chciałbym zaktualizować informację. Ustawa o warunkach dopuszczalności powierzania prac cudzoziemcom na terytorium Polski ostatecznie została uchwalona 20 marca 2025 r. Została już podpisana przez prezydenta, oczekuje na ogłoszenie w Dzienniku Ustaw.

Poseł Izabela Bodnar (Polska2050-TD):

Przepraszam pana, już jest sfinalizowane, nieaktualne.

Główny specjalista w departamencie MRPiPS Marcin Parnowski:

Już w ramach tych prac legislacyjnych na pewno nie byłoby możliwe spełnienie tego postulatu.

Merytorycznie, co do treści postulatu, przede wszystkim chciałbym zauważyć, że właśnie w 2022 r. wydłużono możliwy okres pracy zgodnie z oświadczeniem z 6 miesięcy w ciągu 12 miesięcy do 24 miesięcy. Jest to już okres niewiele krótszy niż okres pracy na podstawie zezwolenia na pracę.

Po drugie, nie ma już w tej chwili ograniczenia, takiej karencji między wykonywaniem pracy na podstawie kolejnych oświadczeń po wyczerpaniu tego maksymalnego dopuszczalnego okresu

wykonywania pracy, więc w praktyce jest możliwe wykonywanie pracy przez cudzoziemca na podstawie dwóch kolejnych oświadczeń na rzecz tego samego pracodawcy czy na rzecz różnych pracodawców bez przerwy, czyli przez 24 miesiące, 48 miesięcy itd. Jest to zdecydowanie korzystniejsze dla cudzoziemców i dla pracodawców. Poza tym wydłużanie takiego okresu dopuszczalnej pracy powodowałoby jakby zmniejszenie możliwości kontroli wykorzystania kolejnych zezwoleń. Z punktu widzenia ministerstwa nigdy nie rozważano jeszcze przedłużenia okresu pracy możliwej na podstawie oświadczeń.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.

Wynika z tego, że sama ustawa w zasadzie skonsumowała postulaty z tej petycji. Może niezupełnie, ale były na pewno rozważone, skoro te rozwiązania w ustawie się znajdują.

Dziękuję. Pani poseł sprawozdawca?

Poseł Izabela Bodnar (Polska2050-TD):

W związku z tym, że rzeczywiście rozszerzona jest możliwość zwielokrotnienia okresu, co już uelastycznia to narzędzie dla pracodawców i dla cudzoziemców, rekomendujemy odrzucenia tej petycji na tym etapie.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Nie uwzględniamy żądania zawartego w petycji.

Poseł Izabela Bodnar (Polska2050-TD):

Tym bardziej, że ustawa została już podpisana przez prezydenta i jest wdrożona. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Bardzo dziękuję.

Czy jest sprzeciw wobec takiej rekomendacji? Nie widzę, nie słyszę. Dziękuję pięknie. Zamykamy punkt drugi.

W punkcie trzecim mamy rozpatrzenie petycji w sprawie zmian w realizacji praw do korzystania z tzw. ulgi uczniowskiej w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Pan poseł Robert Warwas. Bardzo proszę.

Poseł Robert Warwas (PiS):

Bardzo dziękuję.

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, petycja mieści się w zakresie zadań i kompetencji Sejmu oraz spełnia wszelkie wymogi formalne. Petycja dotyczy wieloletniej aktywności autorów petycji, polegającej na szkoleniu uczniów, i braku zadowalającej rekompensaty finansowej za tę aktywność.

Autorzy petycji zwrócili się z prośbą o naprawienie tych krzywd. Stwierdzili, że rozporządzenie ministra finansów z dnia 24 września 1995 r. nie daje możliwości zapłaty za wykonaną pracę, oraz wspomnieli o kwocie odliczonej jako ulga podatkowa i odsetki – właśnie za pieniądze trzymane w Urzędzie Skarbowym 20 lat. Tutaj też jest sugestia o wieku uniemożliwiającym im dalszą pracę, aby skorzystać z tej ulgi.

W petycji oprócz prośby o „wypłatę należnych pieniędzy” nie sformułowano wyrażnie żadnego żądania zmiany ani wprowadzenia nowych przepisów. Autorzy petycji nie odnieśli się również do ewentualnych zmian przepisów, które miałyby zostać przyjęte po rozpatrzeniu petycji. Z treści dokumentów dotyczących petycji wynika, zdaniem jej autorów, że w ich sprawie niewłaściwe zasady rekompensaty za szkolenie uczniów wynikają z przytoczonego rozporządzenia ministra finansów z dnia 24 marca 1995 r. w sprawie wykonywania niektórych przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Akt ten utracił moc z dniem 1 stycznia 2001 r., gdy ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw została uchylona, jak również przepisy, które stanowiły podstawę do wydania powyższego rozporządzenia.

Jak wskazuje Biuro Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji Kancelarii Sejmu, w rozdziale 5 rozporządzenia ministra finansów z 1995 r. Ulgi z tytułu nauki zawodu przewidziano, że osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, w tym również w formie spółki prawa cywilnego, spółki komandytowej lub spółki jawnej, uprawnione na mocy odrębnych przepisów do szkolenia uczniów i zatrudniania w ramach prowadzonej działalności pracowników w celu nauki zawodu

były zwolnione z części podatku dochodowego przez obniżenie tego podatku o kwotę ustaloną w wysokości na warunkach określonych w rozporządzeniu, zwaną ulgą.

Zdaniem BEOS na podstawie treści dokumentów dotyczących petycji wydaje się, że przedstawiona w petycji sytuacja ma charakter jednostkowy, jest kwestią praktyki przyjętej lokalnie w danym okresie, dotyczy dawnego stanu faktycznego oraz nieobowiązujących już przepisów. Realizacja postulatu petycji stanowiłaby ingerencję w zakończone stosunki prawne. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję. Ministerstwo Finansów, bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Podatków Dochodowych Ministerstwa Finansów Beata Karbownik:

Beata Karbownik, zastępca dyrektora Departamentu Podatków Dochodowych w Ministerstwie Finansów.

Krótko, bo w pełni popieramy rekomendację o nieuwzględnianiu tej petycji. Chciałabym tylko podkreślić, że ta ulga, która została zlikwidowana ponad 20 lat temu... Ustawodawca zachował prawa nabyte, to znaczy przewidział mechanizm rozliczenia tej ulgi, więc żaden urząd skarbowy nie zatrzymuje tych pieniędzy, tylko podatnicy, którzy wyszkolili uczniów i przypisano im określone kwoty ulgi, mają prawo je rozliczać, mimo likwidacji tej ulgi w 2004 r. Wciąż jakby mają prawo do tego, żeby część podatku w momencie rozliczenia ulgi była im zwracana i w ten sposób taki mechanizm został zaproponowany.

W związku z tym w pełni popieramy rekomendację o nieuwzględnianiu tej petycji.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa jeszcze chciałby zabrać głos? Nie widzę. Pan poseł sprawozdawca.

Poseł Robert Warwas (PiS):

Dziękuję.

Petycja jest dosyć zawiła i została przedstawiona w taki dramatyczny sposób. Natomiast z tej informacji, którą otrzymujemy na Komisji, wynika, że jest jakby rozwiązanie, jest kontynuacja tego, mimo uchylenia rozporządzeń można dalej to jakoś rozliczyć.

Autorzy tej petycji w taki dramatyczny sposób przedstawili sytuację, sugerując, że nie skorzystali z tych rozwiązań. Czy w związku z tym ewentualnie byśmy poprosili o dezyderat, żeby na podstawie tej petycji po prostu wyjaśnić, jakie są obowiązujące obecnie przepisy umożliwiające rozstrzygnięcie tego typu spraw? Chodzi o to, żeby w jakiś sposób tę sprawę wyjaśnić do końca. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Ostatecznie dla autora petycji, tak?

Poseł Robert Warwas (PiS):

Tak.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Czyli rozumiem, że poprosimy Ministerstwo Finansów, żeby nam odpowiedziało na piśmie, czy postulat zawarty w petycji jest w ogóle brany pod uwagę przy rozstrzygnięciach legislacyjnych. Dezyderat, tak? Czy jest sprzeciw wobec takiego rozwiązania? Nie widzę, a więc piszemy dezyderat do Ministerstwa Finansów. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do petycji z punktu czwartego, a to jest petycja w sprawie zwolnienia z zajęcia i egzekucji dodatku dopełniającego do renty socjalnej. Pani poseł Izabela Bodnar.

Poseł Izabela Bodnar (Polska2050-TD):

Szanowna pani przewodnicząca, petycja jest bardzo króciutka, dlatego mogę ją zacytować w całości: „Wnoszę petycję o wprowadzenie terminu »zwolniony z zajęcia i egzekucji dodatku dopełniającego do renty socjalnej«”.

W petycji nie wskazano ustawy, która miałaby być przedmiotem nowelizacji. Zaproponowane w petycji zmiany dotyczą zasad egzekucji komorniczej, w szczególności zwolnienia z egzekucji komorniczej dodatku dopełniającego do renty socjalnej. W opinii petytora osobom

uprawnionym do dodatku nie zostanie on wypłacony, ponieważ „banki restrykcyjnie wypłacają dochody do kwoty wolnej od zajęć, to znaczy do kwoty 3200 zł miesięcznie”. Nic powyżej, bo kwoty powyżej trafiają do komornika. Gdyby dodatek dopełniający był zwolniony z zajęć i egzekucji, nie byłoby tej obawy. Autor petycji wskazał, że wypłaty 13. i 14. renty socjalnej są zwolnione z zajęć i egzekucji, dzięki czemu realnie trafiają do każdego beneficjenta, nawet tego, który ma zajęcie komornicze.

Przepisy dotyczące zasad wypłaty renty socjalnej zawiera ustawa z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej. Renta socjalna przysługuje osobom pełnoletnim, całkowicie niezdolnym do pracy z powodu niepełnosprawności powstałej przed 18. rokiem życia lub w trakcie nauki. Jest przeznaczona dla tych, którzy nie mogli podjąć pracy i uzyskać prawa do renty z tytułu ubezpieczeń społecznych. Osoby całkowicie niezdolne do pracy i samodzielnej egzystencji mogą otrzymać dodatek dopełniający.

Renta socjalna podlega egzekucji na zasadach podobnych do rent z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Potrącenia mogą wynosić od 25 do 60% świadczenia. Przy czym w celu zabezpieczenia osób pobierających świadczenie emerytalno-rentowe ustawodawca wprowadził tzw. kwoty wolne od potrąceń. Od 1 marca 2025 r. do 28 lutego 2026 r. – 806 zł 67 gr. W przypadku potrąceń na poczet alimentów – 1331 zł i odpowiednio dla innych należności, na przykład niespłaconych pożyczek czy rachunków.

Ustawodawca nowelizując ustawę o rencie socjalnej we wrześniu zeszłego roku, objął egzekucją także dodatek dopełniający, traktując go na równi z rentą. Postulat wyłączenia tego podatku spod egzekucji, z którym zwraca się petytor, budzi wątpliwości, ponieważ różnicowałby świadczenia wbrew przyjętym wcześniej zasadom. Alternatywnym rozwiązaniem byłoby znówelizowanie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, do których odsyłają przepisy ustawy o rencie socjalnej bezpośrednio określające rodzaje i zakres dopuszczalnych potrąceń. Zmiana tych przepisów jednakże miałaby zatem charakter systemowy, a konsekwencje musiałyby być zbadane w pogłębionych analizach.

Podsumowując, całkowite zwolnienie dodatku z egzekucji byłoby uprzywilejowaniem jednej grupy i mogłoby prowadzić do nierównego traktowania świadczeniobiorców. Ponadto utrudniłoby ocenę zdolności kredytowej i dostęp do pożyczek. Osoby pobierające rentę socjalną z dodatkiem powinny wiedzieć, że w przypadku zaległości finansowych świadczenia mogą podlegać zajęciu, choć chronione są przez corocznie waloryzowane limity potrąceń i kwoty wolne, aby zapewnić im minimalne środki do życia. Wyłączenie spod egzekucji komorniczej dochodów z dodatku dopełniającego mogłoby również skutkować ograniczeniem możliwości dokonywania przez te osoby zakupów na raty czy korzystania z pożyczek, ponieważ przy ustalaniu zdolności kredytowej uwzględniany byłby brak zabezpieczenia wierzyciela. Podkreślić należy również, że organ rentowy zobowiązany jest do dokonywania potrąceń na rzecz organów egzekucyjnych zarówno administracyjnych, jak i sądowych, co oznacza, że ewentualna zmiana powinna objąć obie te egzekucje.

W świetle tych wątpliwości prawnych wnoszę o odrzucenie tej petycji.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Chodzi o zmiany systemowe po prostu.

Poseł Izabela Bodnar (Polska2050-TD):

Tak.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję. Kto z państwa? Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Prawa Cywilnego i Gospodarczego Ministerstwa Sprawiedliwości Anna Marczak:

Dzień dobry państwu. Anna Marczak, Ministerstwo Sprawiedliwości.

Szanowni państwo, pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, my podzielałyśmy argumenty przedstawione w tej petycji. Ja bym chciała też zwrócić uwagę na taką kwestię, że nie jest to pierwsza petycja zmierzająca do zmiany ograniczeń wyłączeń spod egzekucji. Prawda? Te petycje w większości zmierzają w jednym kierunku, to znaczy poszerzenia grupy świadczeń zwolnionych spod egzekucji, ale też ostatnio, czyli w lutym, przedstawialiśmy szanownej Komisji stanowisko odnośnie do petycji, można powiedzieć, zmierzającej w kierunku odwrotnym, dotyczącej kwoty

wolnej od egzekucji, która w chwili obecnej jest w całości wolna od zajęcia komorniczego. Tamta petycja zmierzała jednak do zmiany tej kwoty, to znaczy w sensie nie tyle, żeby w całości ona była wolna, lecz żeby jednak jakaś jej część podlegała egzekucji.

Dlaczego o tym mówię? Ponieważ trzeba mieć na względzie jakby całość sytuacji, a mianowicie sytuację egzekucji sądowej jako takiej, również administracyjnej, sytuację wierzycieli, bo każde kolejne wyłączenie pomijamy... Tak jak zostało wskazane w opinii, zmniejsza ono zdolność kredytową potencjalnych przyszłych, założmy, dłużników, osób, które się ubiegają o kredyt czy pożyczkę, ale też przede wszystkim negatywnie to później wpływa na sytuację samych wierzycieli.

W naszej odpowiedzi z lutego tego roku na dezyderat nr 53 właśnie uchwalony przez niniejszą Komisję wskazywaliśmy w ogóle na stan egzekucji, na jej niską efektywność, na przyczyny tego stanu rzeczy, akurat to było w kontekście minimalnego wynagrodzenia za pracę. Odpowiedź nasza była również skonstruowana na bazie stanowiska Ministerstwa Finansów, które podzieliło naszą krytyczną ocenę stanu egzekucji i potrzeby zmiany akurat kwoty wolnej od egzekucji w przypadku minimalnego wynagrodzenia za pracę. W związku z tym w tamtej odpowiedzi byliśmy oczywiście za tym, żeby jakaś część minimalnego wynagrodzenia podlegała egzekucji, co wpłynęłoby na poprawę efektywności i realizowało jakieś, że tak powiem, prawa wierzycieli.

W związku z tym, mając na względzie szereg tych okoliczności, jednak bylibyśmy tutaj za nieuwzględnianiem dzisiejszej petycji, przedstawionej przed chwilą. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.

Pani poseł sprawozdawca.

Poseł Izabela Bodnar (Polska2050-TD):

Jeżeli mamy podobne spojrzenie na tę sprawę, to jak najbardziej utrzymuję, żeby petycja była odrzucona.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Nie uwzględniamy żądania zawartego w treści petycji. Bardzo dziękuję i dziękuję pięknie.

Przechodzimy do kolejnego punktu. Również pani poseł Izabela Bodnar powie o petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 16 września 2016 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi w zakresie uchylenia przepisów dotyczących prawa pierwokupu przez gminę nieruchomości. Bardzo proszę.

Poseł Izabela Bodnar (Polska2050-TD):

Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo, petytorem w przypadku tej petycji jest grupa przedstawicieli biur nieruchomości, którzy wnoszą o zmianę ustawy, którą przed chwilą pani przewodnicząca wymieniła, obejmującą wyłączenie konkretnej gminy i miasta, których nazw nie znamy, z obszaru objętego stanem klęski żywiołowej lub zniesienie prawa pierwokupu nieruchomości przez gminę przewidzianego w ustawie o usuwaniu skutków powodzi.

W petycji wskazano, że prawo to komplikuje i wydłuża proces sprzedaży nieruchomości, generuje dodatkowe koszty, na przykład dwa akty notarialne, zniechęca kupujących, utrudnia uzyskanie kredytu i niesie ryzyko utraty zadatku w przypadku jego nieuzyskania, co negatywnie wpływa na lokalny rynek nieruchomości. Biuro Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji porusza w związku z tym trzy istotne kwestie: prawo pierwokupu jako rozwiązanie stosowane w ramach usuwania skutków powodzi, rozporządzenie Rady Ministrów oraz wątpliwości natury konstytucyjnej.

Jeśli chodzi o prawo pierwokupu, zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy o usuwaniu skutków powodzi Rada Ministrów może w przypadku powodzi o dużych rozmiarach w drodze rozporządzenia wskazać gminy objęte szczególnymi rozwiązaniami, w tym przyznać im prawo pierwokupu nieruchomości. Art. 27a tej ustawy przewiduje, że gminy mogą korzystać z pierwokupu lokali mieszkalnych i domów jednorodzinnych na swoim terenie, by przeznaczyć je na pomoc mieszkaniową dla poszkodowanych. Przepis został wprowadzony po zeszłorocznej powodzi, jako tymczasowe rozwiązanie umożliwiające gminom szybkie zwiększenie zasobów mieszkaniowych. Nowelizacja z listopada zeszłego roku doprecyzowała zasady korzystania z tego prawa. Rozporządzenie Rady Ministrów z 16 września 2024 r. określiło wykaz gmin poszkodowanych przez powódź oraz szczególne rozwiązania, w tym prawo pierwokupu. Zgodnie z nim za poszkodowane w powodzi zostały uznane wszystkie gminy z powiatu świdnickiego.

Zgodnie z rozporządzeniem prawo pierwokupu przysługuje gminom również z powiatu świdnickiego tylko do 30 kwietnia tego roku. Ustawa jedynie wskazuje możliwe środki, a ich

zastosowanie należy do Rady Ministrów. W związku z tym problem przedstawiony w petycji nie musi być rozwiązany przez zmianę ustawy lub wykazu gmin, lecz ewentualnie przez modyfikację rozporządzenia. Jednak jest to niecelowe, ponieważ wskazany środek i tak wkrótce przestanie obowiązywać, za sześć dni, 30 kwietnia, a dodatkowo nie jest to kompetencją Sejmu.

BEOS pisze o wątpliwościach natury konstytucyjnej. Wnoszący petycję wskazują na problem powszechnego charakteru prawa pierwokupu gminy z art. 27a, które obejmuje każdą sprzedaż lokali i nieruchomości na obszarze gmin poszkodowanych przez powódź. Pominięcie tego prawa skutkowałoby nieważnością umowy sprzedaży z tego obszaru, a zaznaczamy, że mówimy o bardzo rozległym obszarze kraju. W odróżnieniu od ustawy o gospodarce nieruchomościami z dnia 27 sierpnia 1997 r., gdzie pierwokup dotyczy wybranych nieruchomości, art. 27a ustawy o usuwaniu skutków powodzi wprowadza znacznie bardziej uciążliwe dla obywateli rozwiązanie. Może to ograniczyć prawo własności i swobodę umów, co budzi wątpliwości konstytucyjne. Zasada proporcjonalności wymaga, aby ograniczenia były konieczne i możliwie jak najmniej uciążliwe, ponieważ gminy mogą nabywać nieruchomości bez pierwokupu, przepis ten może nie być niezbędny. Niewielkie zainteresowanie gmin tym uprawnieniem wskazuje, że jego negatywne skutki dla rynku nieruchomości mogą przeważać nad korzyściami.

W związku z tym warto ocenić zasadność utrzymania art. 27a ustawy w sprawie oceny zasadności stosowania art. 27a na obszarach gmin objętych powodzią i rozważyć dezyderat Komisji do Spraw Petycji do Rady Ministrów, szczególnie że obowiązywanie przepisu kończy się 30 kwietnia 2025 r. Zatem BEOS rekomenduje dezyderat do Rady Ministrów, aby rozważyć na przyszłość treść art. 27a.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję. Bardzo proszę, kto z państwa? Proszę bardzo.

Ekspert Związku Powiatów Polskich Adrian Pokrywczyński:

Adrian Pokrywczyński, Związek Powiatów Polskich.

My się nie sprzeciwiamy dezyderatowi. Natomiast zwracamy z kolegą ze Związku Miast Polskich uwagę na ratio legis, jakie stało za przepisem art. 27a ustawy. Chodziło o to, żeby ewentualnie zniszczone tak naprawdę mieszkania były skupowane przez gminy, które mogłyby to wyremontować, włączyć do zasobu mieszkaniowego i przeznaczyć na rzecz osób poszkodowanych.

Samo usunięcie wydaje się może zbyt daleko idące. Natomiast należy faktycznie przeanalizować funkcjonowanie tego przepisu, zobaczyć jest takich ile gmin, czy w ogóle ktoś skorzystał, bo my tego nie wiemy do końca. I może trzeba by doprecyzować, że chodzi o zniszczone, bo faktycznie może z tego przepisu to nie wynikać i cała gmina jest poddana obowiązkowi sprawdzenia, czy gmina będzie zainteresowana pierwokupem. Natomiast sama idea wydaje się jednak słuszna. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.

Ktoś z państwa jeszcze? Nikt, więc rozumiem, że zostajemy przy dezyderacie do prezesa Rady Ministrów, bo szczególnie, jak ustawy mają taki charakter incydentalny, to warto je kontrolować, więc spróbujemy. Dezyderat do prezesa Rady Ministrów, czy tak?

Poseł Izabela Bodnar (Polska2050-TD):

Utrzymujemy dezyderat. Myślę, że na przyszłość warto doprecyzować ten zapis, tak aby nie budził on wątpliwości, kontrowersji i niepokoju.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję.

Czy jest sprzeciw wobec takiego rozwiązania? Nie widzę, nie słyszę. Piszemy dezyderat. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do petycji z punktu szóstego. To będzie petycja w sprawie zmiany ustawy z 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w zakresie umożliwienia przedsiębiorstwu górnictwu dokonania darowizny mienia na rzecz powiatu, na terenie którego takie mienie się znajduje.

Pan poseł Warwas, poproszę.

Posel Robert Warwas (PiS):

Dziękuję.

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, przedmiotem petycji, którą przytoczyła pani przewodnicząca, jest umożliwienie dokonywania przez przedsiębiorstwo górnicze darowizny mienia na rzecz powiatu.

Petycja spełnia wszelkie wymogi formalne oraz mieści się w zakresie zadań i kompetencji Sejmu.

Związek Powiatów Polskich postuluje podjęcie działań legislacyjnych zmierzających do umożliwienia przedsiębiorstwu górniczemu dokonywania darowizny mienia na rzecz powiatu, na terenie którego takie mienie się znajduje. Autorzy petycji wnoszą, by zakres przedmiotowy, który w obecnym stanie prawnym obejmuje jedynie gminy górnicze i spółdzielnie mieszkaniowe, został rozszerzony o powiaty, na terenie których przedsiębiorstwo górnicze posiada swoje mienie.

Postulowane zmiany wynikają z następującej sytuacji faktycznej. Przy kopalniach tworzone były szkoły górnicze, które docelowo zostały przejęte przez powiaty i to one właśnie są obecnie organami prowadzącymi dla tych szkół. Natomiast teren wokół szkół z reguły należał do kopalni. Bez stosownych uregulowań prawnych nie ma możliwości przekazania tych nieruchomości na rzecz organu prowadzącego szkołę, jeśli nie jest to gmina górnicza. Jednostki te mają więc ograniczone możliwości inwestycji związanych z bazą szkolną.

Jak wynika z rekomendacji Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji Sejmu, zaproponowana w petycji nowelizacja ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego przez umożliwienie dokonania przez przedsiębiorstwo górnicze darowizny mienia na rzecz powiatu, na którego terenie jest zlokalizowane to mienie, stanowi właściwe rozwiązanie wspomnianych przez wnoszącego petycję kwestii, dotyczących zagospodarowania terenu wokół szkół górniczych oraz na innych obszarach, które mogą służyć realizacji tych zadań powiatu.

Jest rekomendacja, aby uwzględnić żądanie będące przedmiotem petycji. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję. Bardzo proszę.

Naczelnik wydziału w Departamencie Górnictwa i Hutnictwa Ministerstwa Przemysłu Tomasz Stec:

Dzień dobry. Tomasz Stec, Ministerstwo Przemysłu, Departament Górnictwa i Hutnictwa.

Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo, obecnie procedowana jest zmiana tej ustawy. Jesteśmy na etapie uzgodnień nowego tekstu. W ramach uzgodnień i konsultacji publicznych i opiniowania taka propozycja przez stronę samorządową była zgłaszana – to znaczy akurat ta organizacja nie zgłaszała takiego postulatu, natomiast podobne były zgłaszane.

W wyniku uzgodnień powstał nowy tekst projektowanego art. 23. Może go odczytam: „Przedsiębiorstwo górnicze może dokonać darowizny nieruchomości lub ruchomości na rzecz jednostki samorządu terytorialnego, innej samorządowej osoby prawnej, państwowej osoby prawnej, spółki zarządzającej specjalną strefą ekonomiczną albo spółdzielni mieszkaniowej na cele publiczne w rozumieniu art. 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami, a także w celu budowy, rozbudowy oraz utrzymywania systemów odwadniania zlikwidowanych zakładów górniczych”. Tak więc projektowany przepis konsumuje postulat zawarty w przedmiotowej petycji.

Rozwiązania, które szczegółowo zostały zaproponowane, nie są tożsame jeden do jednego z tym przepisem, który jest projektowany, niemniej też należy mieć na uwadze, że podczas konferencji uzgodnieniowej UOKiK zgłaszał pewne wątpliwości co do tego przepisu, więc on został też uzgodniony z UOKiK w zakresie potencjalnej pomocy publicznej, której należałoby uniknąć.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Kiedy ta ustawa będzie procedowana?

Naczelnik wydziału w departamencie MP Tomasz Stec:

Obecnie nowy tekst jest na etapie uzgodnień międzyresortowych. Tekst projektu jest dostępny na stronach Rządowego Centrum Legislacji. Czekamy na stanowisko ministerstw w zakresie uzgodnienia tego tekstu, który został wypracowany, jak wspominałem, podczas konferencji uzgodnieniowej w toku wcześniejszych szerszych konsultacji.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.
ZPP, proszę.

Ekspert ZPP Adrian Pokrywczyński:

Dziękuję bardzo.

Tak jak pan poseł Warwas przedstawił, właśnie o to postulujemy – dopisanie powiatów, na terenie których to mienie pogórnictwa się znajduje. Potwierdzam, tak, jest projekt nowelizacji tej ustawy. Natomiast ja bym z tego powodu na razie nie odrzucał petycji, ponieważ my mamy jednak nadal pewne uwagi do tego brzmienia przepisu, on trafił na Komisję Wspólną dosłownie chyba przedwczoraj albo wczoraj. Będziemy zgłaszać do niego uwagi jako strona samorządowa.

Częściowo faktycznie to konsumuje, częściowo niekoniecznie, więc my będziemy tam zgłaszać uwagi. Dlatego proponowałbym, żeby Komisja może skierowała dezyderat do ministerstwa, w jaki sposób ewentualnie uwzględni naszą petycję. Nie wiemy – chciałbym powiedzieć, że jesteśmy na etapie prac rządowych – czy ta ustawa ostatecznie trafi do parlamentu, czy nie. Zawsze teoretycznie może się zdarzyć, że jednak nie trafi. Tak się w historii legislacji zdarzało.

Czy Sejm przychyli się do tego? Tego też nie wiemy. Wobec tego musimy mieć na względzie, że petycja może się ostać jako jedyna propozycja. Proponujemy, żeby w tym momencie Komisja nie przestała pracować nad naszą petycją, skierowała ewentualnie dezyderat do ministerstwa i dopiero po ewentualnej odpowiedzi i przeprowadzeniu projektu ustawy na poziomie konsultacji publicznych, zwłaszcza Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu, podjęła dalszą decyzję.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Trochę pan przeszarżował. Jak Sejm tego nie przyjmie, to Komisja do Spraw Petycji nie jest cudotwórcą, naprawdę. Proszę aż tak nas nie przeceniać.

Natomiast, proszę państwa, mamy sytuację taką, że ustawa jest procedowana. Jest to ustawa rządowa, a więc jest w trybie konsultacji. Sam pan powiedział przed momentem, że zgłaszacie poprawki, a więc rozmawiacie o tym problemie. Ja jestem absolutnie przeciwnikiem mieszania łyżeczką w szklance herbaty, naprawdę. Jeśli mamy taką sytuację, że problem jest znany, że państwo go pilnujecie w konsultacjach i przedstawiacie swoje argumenty, to co Komisja więcej może zrobić?

My napiszemy pismo, czyli dezyderat, zajmiemy urzędników, żeby oni nam odpowiedzieli, że oni nad tym pracują. Wróci to z powrotem do Komisji, to jest bez sensu. Bardziej skuteczne jest to, że państwo będziecie pilnowali tego problemu na etapie uzgodnień i konsultacji. Macie swój głos doradczy, nikt tej ustawy nie chowa pod stół, ona jest w debacie, w konsultacjach. Wydaje mi się, że to jest skuteczne, że to jest ta właściwa droga. Dodatkowe pisanie jeszcze jednego dezyderatu po to, żeby ktoś musiał siedzieć dwa dni i odpowiadać na ten dezyderat, trochę jest bez sensu, bo odpowie nam to samo, co pan dyrektor nam właśnie powiedział przed chwilą. Nie róbmy sobie dodatkowych zadań.

Natomiast rozumiem, że skoro ten problem jest debatowany, to znaczy, że w jakiejś formie uzyska swój zapis legislacyjny. Jeśli tak, to mamy potem jeszcze komisje, państwo jesteście także pełnoprawnymi członkami prac komisji. Możecie opiniować i ewentualnie możemy wtedy wносить jakieś poprawki, gdyby one jednak nie zostały uwzględnione, jeśli będą dobrze uargumentowane. I to się wszystko będzie toczyło.

To jest moje zdanie, ale poproszę państwa, szczególnie posła sprawozdawcę, o opinię. Ja uważam, że w tym momencie nie powinniśmy temu procesowi przeszkadzać jako Komisja. Niech ten proces się toczy, niech państwo dyskutują, niech zostanie położony na stole projekt ustawy i wtedy jeszcze w komisji branżowej – tej, która będzie zajmowała się tym rozwiązaniem legislacyjnym – będzie zawsze możliwość. Wtedy byłaby szansa jeszcze na to, żeby ewentualnie korygować zapis.

Pan jeszcze jakieś zdanie? Bardzo proszę, już króciutko.

Naczelnik wydziału w departamencie MP Tomasz Stec:

Chciałem tylko potwierdzić, że jeżeli wpłynie propozycja zmiany jeszcze tego przepisu, który jest obecnie zamieszczony na stronie RCL, rozpatrzmy go z najwyższą starannością i odnieśliśmy się do tej propozycji.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Czy ja dobrze rozumiem, że państwo jesteście autorami petycji?

Ekspert ZPP Adrian Pokrywczyński:

Tak, Związek Powiatów Polskich jest autorem petycji.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Znakomicie się składa, będziecie mogli pilnować tego rozwiązania po prostu.

Poseł sprawozdawca na koniec.

Poseł Robert Warwas (PiS):

Dziękuję.

Rzeczywiście petycja jest zasadna. Trwają prace w Ministerstwie Przemysłu na ten temat, tak więc nasza rola jest bardzo ograniczona. Temat jest znany, jest możliwość konsultacji, przedstawienia i doprecyzowania tych zapisów. Wydaje się, że na tym etapie Komisja do Spraw Petycji nie ma dużych możliwości.

Tak indywidualnie, jeśli byłaby potrzeba dopilnowania pewnych zapisów, to ja służę swoją osobą. Na tym etapie powinniśmy zakończyć pracę w Komisji do Spraw Petycji, natomiast będziemy oczywiście wspierać działania, żeby te zapisy były prawidłowe. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Bardzo dziękuję.

Uzgodniliśmy, petycja jest absolutnie zasadna. Bardzo się to ładnie wszystko zbiegło w czasie, więc rozumiem, że państwo tego pilnujecie. Gdyby się okazało, że jakieś problemy po drodze jeszcze będą, to jesteśmy do dyspozycji. Natomiast na tym etapie chyba zakończmy pracę nad petycją i zostawmy ją biegowi legislacyjnemu. Państwo samorządowcy naprawdę są bardzo skuteczni. Dziękuję pięknie.

Czy jest sprzeciw wobec takiego rozwiązania? Nie ma.

Przechodzimy do kolejnego punktu. Zostało nam jeszcze 15 minut, więc myślę, że jeszcze ze dwa punkty nam się uda przeanalizować.

Punkt siódmy zawiera rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o IPN – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Pan poseł Marcin Józefaciuk, bardzo proszę.

Poseł Marcin Józefaciuk (KO):

Dziękuję bardzo.

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, petytor wnosi o dodanie art. 53w, w którym jest mowa, że Instytut Pamięci Narodowej podejmuje działania na rzecz upamiętnienia zakładów pracy. Na czym polega to upamiętnienie, również w tym artykule jest.

Trzeba zwrócić uwagę na to, że już istniejąca ustawa o IPN mówi, że IPN wykonuje zadania z zakresu upamiętnienia walk i męczeństwa. Rozdział 6 mówi o tym, że instytut pełni funkcję badawczą i edukacyjną.

Ze względu na to wydaje się, że żądanie jest skonsumowane przez samą ustawę, więc rekomenduję jego nieuwzględnienie przez Komisję. Ustawa daje po prostu taką możliwość.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję. Pan Piotr Dunikowski.

**Naczelnik Wydziału Legislacyjnego w Biurze Prawnym Instytutu Pamięci Narodowej
Piotr Dunikowski:**

Dzień dobry. Piotr Dunikowski, Biuro Prawne, Instytut Pamięci Narodowej.

Szanowna pani przewodnicząca, szanowna Komisjo, szanowni państwo, mając na uwadze uwarunkowania, widzę, że na dzień dzisiejszy przygotowałem sobie trochę za długie wystąpienie. Myślę, że jego przedstawianie jest bezprzedmiotowe, dlatego że w 100% pokrywa się ze stanowiskiem Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji, z tym, co przedstawił tutaj pan poseł.

Każdorazowo przygotowanie projektu aktu normatywnego powinno zostać poprzedzone analizą aktualnego stanu prawnego oraz tego, w jaki sposób dane przepisy oddziałują na dany obszar prawa, a także analizą alternatywnej ingerencji władzy publicznej w stosunku do uchwalenia ustawy. Analiza systemu prawa prowadzi do wniosków, że takie przepisy dzisiaj są uchwalone, obowiązują i są wykonywane. Proponowałbym nieuwzględnianie petycji.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Bardzo panu dziękuję.
Pan poseł Józefaciuk.

Poseł Marcin Józefaciuk (KO):

Nieuwzględnienie petycji.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Nie uwzględniamy żądania będącego treścią petycji. Czy jest sprzeciw? Nie widzę, nie słyszę. Dziękuję.

Przechodzimy do kolejnego punktu, a w kolejnym punkcie głos zabierze pan poseł Józefaciuk, to jakaś nowość. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie dopuszczenia skrócenia kadencji parlamentarzysty w drodze referendum.

O, to ciekawa jestem. Bardzo proszę.

Poseł Marcin Józefaciuk (KO):

Niestety mamy za mało czasu, aczkolwiek dwie rzeczy są bardzo ważne. Rzeczywiście przedmiotem petycji jest podjęcie działań legislacyjnych w zakresie skrócenia kadencji parlamentarzysty w drodze referendum. Ważny jest art. 104 ust. 1 konstytucji, który mówi, że posłowie są przedstawicielami narodu, ale nie wiążą ich instrukcje wyborców. Przywołany przepis wyraża klasyczne pojęcie mandatu wolnego, nazwanego także mandatem przedstawicielskim.

Parlamentarzysta reprezentuje cały zbiorowy podmiot suwerenności, a nie poszczególne grupy, ma niezależność, która wyklucza jakiejkolwiek prawne możliwości nacisku wyborców na przedstawiciela w zakresie sposobu i treści sprawowanego mandatu. Gwarancją wolnego mandatu poselskiego, któremu przypisuje się rangę konstytucyjną, jest nieodwołalność mandatu parlamentarnego, o ile zatem mandat wolny nie stanowi przeszkody dla wygaśnięcia tegoż mandatu, o tyle wykluczona jest utrata mandatu wynikająca z politycznych ocen działalności deputowanego. Wobec powyższego politycznie motywowane powody odwołania parlamentarzysty w drodze referendum, o których traktują autorzy petycji, nie znajdują uzasadnienia.

Warto również zauważyć, że tożsame żądanie było już przedmiotem innej petycji, skierowanej do Senatu. Komisja Petycji w lutym 2025 r. jednogłośnie podjęła decyzję o niekontynuowaniu prac nad petycją. Co jest ważne, zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 235 ust. 1 konstytucji katalog podmiotów wyposażonych w inicjatywę ustawodawczą zmiany konstytucji to jest 1/5 posłów, ewentualnie Senat, ewentualnie prezydent. My, jako Komisja, nie mamy możliwości zajmowania się taką zmianą, tak więc myślę, że musielibyśmy odrzucić tę petycję ze względu na to, że nie mieści się również w kompetencjach naszej Komisji. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa? Posłowie nie są zainteresowani, słyszę, zorganizowaniem referendum we własnej sprawie.

Ale żarty na bok. Pan poseł ma rację, absolutnie to jest jeszcze jeden argument, który przytacza nasz stały doradca: „Faktycznie realizacja postulatu zawartego w petycji byłaby sprzeczna z zasadami konstytucji. Sejm, a tym samym Komisja nie jest uprawniona do działań w tym zakresie”.

Czyli nie uwzględniamy żądania będącego przedmiotem tej petycji. Dziękuję pięknie.

Przechodzimy, proszę państwa, do punktu dziewiątego – rozpatrzenie uzupełnionej odpowiedzi ministra finansów na dezyderat nr 15 w sprawie składania oświadczeń majątkowych przez osoby zobowiązane.

Kto z państwa nam przedstawi? Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Biura Inspekcji Wewnętrznej Ministerstwa Finansów Mariusz Grabarczyk:

Dzień dobry. Mariusz Grabarczyk, Biuro Inspekcji Wewnętrznej Ministerstwa Finansów.

Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo, na 38. posiedzeniu Komisji do Spraw Petycji przewodniczący Komisji zawnioskował o uzupełnienie odpowiedzi ministra finansów w zakresie tego, czy trwają prace legislacyjne w obszarze wskazanym w dezyderacie oraz jakie są perspektywy czasowe procesu legislacyjnego. Dezyderat nr 15 dotyczy kwestii odstąpienia od dołączania do oświadczeń o stanie majątkowym kopii PIT.

Odpowiadając w zakresie wskazanym w pytaniu pana przewodniczącego, informuję panią przewodniczącą, że takie prace legislacyjne nie trwają. Natomiast perspektywy czasowe procesu legislacyjnego muszą być związane z kompleksową zmianą przepisów w tej tematyce. Proszę zauważyć, że sama kwestia odstąpienia od przedkładania kopii PIT do oświadczenia majątkowego nie jest kompleksowym rozwiązaniem problemu, ponieważ takie oświadczenia składane są do organów dokonujących analizy, czyli wójta, burmistrza, prezydenta, wraz z tą kopią. Dodatkowo jest składany drugi egzemplarz, który jest przesyłany później do urzędów skarbowych w celu analizy.

Tak że odstępując, nie uciekniemy od problemu. Ministerstwo Finansów stoi na stanowisku, że w pełni zasadne są zmiany w tym obszarze, takie jak wdrożenie w ogóle elektronizacji składania oświadczeń o stanie majątkowym, zaniechanie składania PIT do organów dokonujących analizy, gdzie w tym wypadku można zawnioskować do KAS i uzyskać informacje. Tylko to musi być poprzedzone rozmowami i konsultacjami w wielu obszarach. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Bardzo dziękuję.

Petycję referowała świętej pamięci pani posłanka Izabela Mrzygłocka. Ja proponuję, abyśmy tę odpowiedź przyjęli. Absolutnie podzielam argumenty, których ministerstwo użyło w odpowiedzi. Dziękuję bardzo. Przyjmujemy tę odpowiedź. Czy jest sprzeciw? Nie ma. Dziękuję.

Rozpatrzmy teraz odpowiedź ministra infrastruktury na dezyderat nr 42 skierowany do prezesa Rady Ministrów w sprawie zmiany przepisów dotyczących wydawania kart rowerowych.

Kto z państwa zechce? Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Transportu Drogowego Ministerstwa Infrastruktury Anna Kowalczyk:

Dzień dobry. Witam serdecznie. Anna Kowalczyk, jestem zastępcą dyrektora Departamentu Transportu Drogowego w Ministerstwie Infrastruktury. Może tak szybko, bardzo syntetycznie spróbuję przejść przez naszą odpowiedź.

Pragnę poinformować, że Ministerstwo Infrastruktury planuje podjęcie prac w zakresie nowelizacji przepisów dotyczących kierowania pojazdem przez dziecko po ukończeniu 10. roku życia, a także wszelkich przepisów dotyczących wydawania kart rowerowych i zasad poruszania się rowerzystów po drogach, drogach rowerowych.

Zamierzamy podjąć kompleksowe prace w tym zakresie, tak żeby również odpowiedzieć na te sytuacje, które bieżąco się pojawiają, sytuacje związane z rowerami elektrycznymi, które tak naprawdę tymi rowerami nie są. Ten problem jest nam bardzo dobrze znany, jest analizowany i do kwestii poruszania się rowerzystów po drogach dla pieszych, drogach rowerowych podchodzimy kompleksowo i chcemy podjąć takie działania, które całościowo uregulują te zagadnienia. Niemniej w zakresie wychowania komunikacyjnego i obszaru, który jest w ramach wychowania szkolnego, kluczowe dla nas jest oczywiście stanowisko ministra właściwego do spraw edukacji. Wystąpiliśmy z prośbą o odniesienie się do tych elementów, które dotyczą wychowania w szkole podstawowej.

Może tak szybko przejdę przez wszystkie punkty, jeżeli mamy czas, pani przewodnicząca. W decyzji zostało przedstawionych pięć punktów. Dwa pierwsze punkty dotyczą: możliwości poruszania się przez dziecko powyżej 10. roku życia na rowerze po drogach bez karty rowerowej, o ile znajduje się pod opieką osoby dorosłej poruszającej się na rowerze, oraz podniesienia do 18. roku życia momentu uzyskania karty rowerowej, tak żeby zlikwidować tę lukę pomiędzy 10. a 11. rokiem życia. Oczywiście w naszej opinii zasługują na uwzględnienie i będą wzięte pod uwagę w ramach naszych prac.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Ja pozwolę sobie jednak przerwać, proszę wybaczyć.

Zastępca dyrektora departamentu MI Anna Kowalczyk:

Bardzo proszę.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Ponieważ mamy to na piśmie, ja to dokładnie przeanalizowałam.

Zastępca dyrektora departamentu MI Anna Kowalczyk:

To dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

To chcę powiedzieć, że tę petycję referowała pani poseł Pieczarka i ona nie zgłasza żadnych zastrzeżeń. Ja zgodnie zresztą z bardzo wnikliwą analizą tej odpowiedzi przez naszego stałego doradcę chciałabym zaproponować przyjęcie odpowiedzi. Bardzo dziękuję.

Zastępca dyrektora departamentu MI Anna Kowalczyk:

Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Odpowiedź jest do wglądu, wszyscy państwo posłowie ją otrzymali. Ślicznie pani dziękuję.

Zastępca dyrektora departamentu MI Anna Kowalczyk:

Dziękuję również serdecznie.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję pięknie.

Proszę państwa, proszę wybaczyć, ale mamy ostatnie trzy minuty czy pięć minut. Mamy ostatnią odpowiedź, więc szkoda by było przerywać w tym momencie Komisję, spróbujmy to zrobić.

W ostatnim punkcie jest rozpatrzenie odpowiedzi ministra sprawiedliwości na dezyderat nr 50 w sprawie zmiany art. 379 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego. Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora departamentu MS Anna Marczak:

Dzień dobry ponownie.

Odpowiedź została udzielona 7 stycznia 2025 r. Autor petycji oczekiwał poszerzenia przesłanek stanowiących o nieważności postępowania, czyli zmiany art. 379 k.p.c. Miały być to trzy dodatkowe przesłanki.

A mianowicie: jeżeli powód nie ujawnił intencji wskazaniem przyczyny konfliktu/zdarzenia, podmiotu chronionego, wartości chronionej, celu i sposobu realizacji celu. Kolejna przesłanka dodatkowa: jeżeli sąd nie zarządził negocjacji stron w zakresie jak w pkt 7, mimo wniosku strony. Kolejna przesłanka: jeżeli zakończenie postępowania nie zostało poprzedzone ogłoszeniem sentencji w zakresie jak w pkt 7 i wskazaniem czasu jej ważności.

Na wstępie tak króciutko tylko powiem, że tożsama petycja była przedmiotem rozpoznania przez Ministerstwo Sprawiedliwości, ponieważ autor petycji skierował ją również bezpośrednio do nas. Zajęliśmy wtedy stanowisko negatywne. W odpowiedzi skierowanej do Wysokiej Komisji przedstawiliśmy brak, że tak powiem, zasadności tej petycji, a tym samym brak potrzeby dokonywania zmiany. W odpowiedzi wskazaliśmy na taki zasadniczy aspekt, a mianowicie, że przesłanki stwierdzenia nieważności są to z reguły okoliczności o bardzo dużym ciężarze gatunkowym, można powiedzieć, czyli bardzo poważne kwestie, które sąd bierze pod uwagę z urzędu. Na tej podstawie dokonuje po prostu analizy i w zależności od sytuacji przykładowo uchyla orzeczenie, jeżeli stwierdzi wystąpienie danej okoliczności.

Odnieśliśmy się w odpowiedzi do każdej z przesłanek zaproponowanych przez autora. Ja oczywiście ze względu na czas nie będę ich wszystkich referować, ale powiem tak. Przesłanki, co do których autor oczekuje, że stanowiłyby przesłanki nieważności postępowania, tak naprawdę znajdują swoje miejsce w Kodeksie postępowania cywilnego, tylko zostały inaczej ukształtowane przez ustawodawcę i nadał im inne po prostu znaczenie. Czyli przykładowo, jeżeli chodzi o ujawnienie intencji wskazania przyczyny konfliktu, to po prostu jest to zasadnicza kwestia przy pozwie. Składając po prostu pozew, powód musi wskazać swoją intencję, czyli wyjawic, o co właściwie mu chodzi. To tak skrótowo.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Dziękuję pięknie.

Pan poseł Warwas.

Zastępca dyrektora departamentu MS Anna Marczak:

Oczywiście proszę o przyjęcie tej odpowiedzi. Dziękuję.

Poseł Robert Warwas (PiS):

Dziękuję.

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, w dezyderacie Komisja do Spraw Petycji wystąpiła o ocenę i analizę propozycji rozszerzenia katalogu przesłanek nieważności postępowania

wskazanych w art. 379 Kodeksu postępowania cywilnego. W odpowiedzi wszystkie te przesłanki zostały opisane, omówione i przedstawiono pewne wyjaśnienia. W odpowiedzi jest podsumowanie, że przesłanki przedstawione w petycji nie wymagają uzupełnienia. Tak więc rekomenduję przyjęcie tej odpowiedzi. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia odpowiedzi? Nie widzę, nie słyszę. Bardzo serdecznie państwu dziękuję za wyrozumiałość. W ten sposób możemy spokojnie oddalić się na głosowania.

Zamykam posiedzenie Komisji. Jeszcze raz państwu bardzo dziękuję.